

Protokół Nr 42/2024
posiedzenia Komisji Kultury i Edukacji
Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z 11 marca 2024 r.
początek, godz. 12.30, Archiwum Archidiecezji Warmińskiej

1. Otwarcie posiedzenia.

Przewodniczący Komisji, p. Marek Szter poinformował, iż z jego inicjatywy posiedzenie odbywa się w Archiwum Archidiecezji Warmińskiej, gdyż niewiele osób zdaje sobie sprawę z istnienia tego rodzaju placówki. Następnie stwierdzając kworum otworzył posiedzenie Komisji Kultury i Edukacji Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego, witając gospodarza, Członków Komisji oraz pozostałych uczestników. Kolejno przekazał głos gospodarzowi.

Ks. kan. prof. dr hab. Andrzej Kopiczko powitał wszystkich uczestników posiedzenia oraz podziękował za przybycie do Archiwum. Kontynuując podkreślił, iż Archiwum Archidiecezji Warmińskiej jest najstarszą instytucją kultury w regionie, która została założona w 1243 r. i działa nieprzerwanie do dziś. Następnie poprosił Przewodniczącemu Komisji o kontynuowanie posiedzenia.

Obecni Członkowie Komisji:

Marek Szter – Przewodniczący Komisji,
Grażyna Kluge,
Patrik Kozłowski,
Katarzyna Królak,
Sylwia Jaskulska,
Bożenna Ulewicz.

Nieobecni członkowie Komisji:

Marcin Kuchciński.

Goście:

Ks. kan. prof. dr hab. Andrzej Kopiczko - Dyrektor Archiwum Archidiecezji Warmińskiej.

2. Zatwierdzenie porządku obrad.

Przewodniczący Komisji zaproponował, aby punkt: zapoznanie się z działalnością Archiwum Archidiecezji Warmińskiej rozpatrywać w punkcie 7 porządku obrad. Za przyjęciem porządku z zaproponowaną zmianą kolejności punktów głosowało 6 członków komisji, przeciw – 0, wstrzymało się – 0. Po przeprowadzonym głosowaniu porządek obrad kształtował się następująco:

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Zatwierdzenie porządku obrad.
3. Rola kultury w życiu mieszkańców Warmii i Mazur.
4. Zaopiniowanie materiałów na LVII sesję Sejmiku:
  - projekt uchwały w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru.
5. Sprawy różne.
6. Zatwierdzenie protokołu Nr 41/2024 z posiedzenia komisji z 12.02.2024 r.
7. Zapoznanie się z działalnością Archiwum Archidiecezji Warmińskiej.
8. Zakończenie posiedzenia.

3. Rola kultury w życiu mieszkańców Warmii i Mazur.

Dyrektor Departamentu Kultury i Edukacji, p. Berenika Oklińska przedstawiając zagadnienie dotyczące roli kultury w życiu mieszkańców wskazał 4 obszary, tj. rola edukacyjna, rola tożsamościowa, rola włączająca oraz ekonomiczna. W przypadku pierwszego obszaru adresatami są dzieci i młodzież, a ogromną rolę odgrywają muzea i biblioteki. Kolejno omówiła szczegółowe działania podjęte w tym zakresie. Dyrektor poinformowała, iż wszystkie instytucje kultury utrwalają, ale także przekazują w formie dostosowanej do możliwości i oczekiwań odbiorcy, dziedzictwo kulturowe poprzez promocję utworów o tematyce trudnych dziejów Warmii i Mazur. Zwróciła uwagę, iż o tożsamości świadczy stosunek do zabytków oraz innych działań podejmowanych przez samorząd. Kolejno podkreśliła, że w budowie tożsamości ogromną rolę odgrywają organizacje pozarządowe. Ponadto Samorząd Województwa wspiera lokalne inicjatywy. Dyrektor Berenika Oklińska wskazała, iż doświadczenie pandemii związane z zamknięciem czy ograniczeniem dostępu do instytucji kultury, uświadomiło mieszkańcom, czym jest ograniczony dostęp do instytucji kultury. Wskazała, iż kolejne ograniczenia uczestnictwa w kulturze związane z kwestiami ekonomicznymi i dotyczy głównie osób starszych czy rodzin wielodzietnych. W dalszej części podkreśliła, iż instytucje kultury odpowiedziały na potrzeby uchodźców organizując dla nich specjalne pokazy związane z kulturą ukraińską. Wskazała także, że rola ekonomiczna charakteryzuje się tym, iż instytucje kultury są pracodawcami i zleceniodawcami w wielu dziedzinach gospodarki np. w zakresie usług drukarskich promocyjnych, budowlanych, transportowych, noclegowych, itp. Dyrektor poinformowała, iż wartość zrealizowanych w 2023 r inwestycji w instytucjach kultury samorządu województwa wyniosła ponad 27 mln zł.

Radna Bożenna Ulewicz stwierdziła, iż jej zdaniem jest niewystarczająca ilość środków na kulturę. Dodała, że inwestowanie w kulturę jest niezbędne, gdyż brak tego może negatywnie wpłynąć na przyszłe pokolenia.

Radna Katarzyna Królak powiedziała, iż rola tożsamościowa mieszkańców Warmii i Mazur zwiększa znaczenie kultury poprzez aktywność organizacji pozarządowych oraz zaangażowanie różnych szczebli samorządu. Podkreśliła, iż Warmia i Mazury mają swój dorobek kulturowy i dziedzictwo.

Członkini Zarządu Województwa, p. Maria Bąkowska odniosła się do wypowiedzi radnej Bożenny Ulewicz mówiąc, iż zgadza się ze stwierdzeniem, że każde środki wydane na kulturę to środki dobrze wydane. Kolejno poinformowała, iż kwota budżetu na kulturę w roku 2024 to 85 ml zł i będą się starali sukcesywnie ją zwiększać. Członkini Zarządu, p. Maria Bąkowska dodała, iż chciałaby kultury partycypacyjnej, która zwiększyłaby udział partnerów społecznych w działalności instytucji kultury.

Radna Bożenna Ulewicz dodała, iż dużym niedoszacowaniem była budowa filharmonii na 500 miejsc, a nie na 800 lub 1000 miejsc. Zdaniem radnej, żeby zachęcić publiczność do uczęszczania do filharmonii musi być odpowiedni produkt artystyczny.

Przewodniczący Komisji powiedział, iż docenia wszelkie wysiłki w kierunku promowania kultury. Zwrócił się do Wicemarszałkini Województwa, p. Sylwii Jaskulskiej i Członkini Zarządu, p. Marii Bąkowskiej, zaproponował aby przyjrzeć się budżetowi województwa i wykorzystać pewne rezerwy lub zrezygnować z nierentownych przedsięwzięć.

Wicemarszałkini Województwa, p. Sylwia Jaskulska przypomniała, iż jeżeli chodzi o wydatki na kulturę to są na drugim miejscu pod względem wielkości wydatkowania środków, natomiast

trzecie miejsce zajmują wydatki na zdrowie. Kolejno wymieniła zakończone inwestycje prowadzone przez instytucje kultury. Dodała, iż nie należy zapominać o inwestycjach w służbie zdrowia, które są bardzo istotne dla mieszkańców.

Dyrektor Departamentu Kultury i Edukacji, p. Berenika Okińska poinformowała, iż w okresie po pandemii przychody placówek kultury wzrosły i tylko 3 z nich mają niewielki ujemny wynik finansowy. Dodała, iż zwiększyła się rzesza odwiedzających jednostki kultury podległe samorządowi województwa. Dodała także, iż na koniec 2024 r budżet na kulturę wyniesie około 100 mln. zł.

Radna Grażyna Kluge podsumowała, mówiąc iż zawsze będzie mało środków na kulturę, jednak rozwój kultury jaki miał miejsce w województwie jest widoczny w każdej miejscowości. Natomiast brak wystarczających środków pobudzi kreatywność, dzięki której powstaną jeszcze lepsze inicjatywy.

Radna Bożenna Ulewicz przypomniała, iż na przestrzeni lat znacząco wzrosła kwota dotacji na ochronę zabytków, co jest bardzo pozytywnym zjawiskiem.

4. Zaopiniowanie materiałów na LVII sesję Sejmiku;

- **projekt uchwały w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru.**

Dyrektor Departamentu Kultury i Edukacji, p. Berenika Okińska poinformowała, iż w roku 2024 udzielono dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru na kwotę 1 700 000 zł. W ramach konkursu wpłynęło 106 ofert oraz jedna oferta, która została złożona po terminie. Spośród złożonych ofert 73 spełniły wymogi formalne, natomiast 34 oferty nie spełniły wymogów formalnych. Łączna kwota oczekiwanych dotacji wyniosła ponad 5 600 000 zł, co stanowi o 233% wyższa kwota od zaplanowanej na rok 2024. Podkreśliła, iż przy ocenianiu ofert pod uwagę brany był między innymi wkład własny.

Przewodniczący Komisji odniósł się do protokołu z komisji konkursowej, iż brakuje pod protokołem podpisów wszystkich jej członków.

Dyrektor Departamentu Kultury i Edukacji, p. Berenika Okińska wyjaśniła, iż protokół zostanie podpisany przez pozostałych członków po zapoznaniu się z jego treścią. Dodała, iż komisja obradowała w 9 osobowym składzie.

Przewodniczący Komisji zarządził głosowanie nad ww. projektem uchwały. Za przyjęciem projektu uchwały głosowało 6 członków komisji, przeciw - 0, wstrzymało się - 0.

Uchwała Komisji stanowi załącznik nr 1

5. Sprawy różne.

Spraw różnych i wolnych wniosków nie zgłoszono.

6. Przyjęcie protokołu nr 41/2024 z posiedzenia komisji z dnia 12.02.2024 r.

Przewodniczący Komisji zapytał o uwagi do przesłanego projektu protokołu. Ponieważ nie było uwag zarządził głosowanie nad przyjęciem protokołu nr 41/2024 z posiedzenia Komisji 12.02.2024 r. Za przyjęciem protokołu głosowało 6 członków komisji, przeciw - 0, wstrzymało się - 0.

7. Zapoznanie się z działalnością Archiwum Archidiecezji Warmińskiej.

Dyrektor Archiwum Archidiecezji Warmińskiej, ks. Andrzej Kopiczko jeszcze raz przypomniał, że Archiwum Archidiecezji Warmińskiej powstało w 1243 r. i mieściło się w kilku miejscach na terenie województwa (Lidzbark Warmiński, Frombork, Olsztyn). W 1973 roku uzyskano zgodę na budowę archiwum, w miejscu gdzie znajduje się obecnie, przy ul Kopernika 47. W dalszej części przedstawił kilka danych dotyczących powstałego obiektu. Poinformował, iż archiwum posiada 2500 mb. archiwaliów. Zbiory w 85% są zbiorami do XX wieku, archiwalia pisane w różnych językach: łacińskim, niemieckim, polskim. W dalszej części zapoznał zebranych z cennymi zbiorami Archiwum (200 sztuk listów królów polskich, około 1500 ksiąg metrykalnych). Kontynuując pokazał jedną z najstarszych ksiąg - biblię pisaną ręcznie, (tzw. pismo perłowe) na pergaminie z 1170 r. W dalszej części wystąpienia przedłożył kodeks zawierający dokument lokacyjny Olsztyna (tzw. kopiariusz) z XV wieku. Dodał, iż różnica pomiędzy archiwum, a biblioteką jest taka, iż w archiwum znajdują się pojedyncze egzemplarze książek. Kolejno poinformował, iż mają zdigitalizowanych około 1500 ksiąg, natomiast osoby zajmujące się archiwum pracują społecznie. Dyrektor pokazał dokument lokacyjny wsi z oryginalną pieczęcią z roku 1301. Następnie zaprezentował rękopis z oryginalnym podpisem króla Stefana Batorego z 1584 r. W dalszej części wystąpienia zaprezentował kolejno białe kruki archiwum. Kolejno poinformował jak odbywa się konserwacja dzieł w archiwum, dodał, iż konserwacją dzieł zajmuje się głównie Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Kontynuując pokazał rękopis Monachomachii oraz bajek Ignacego Krasickiego. Dyrektor Archiwum zaprezentował, inne bardzo cenne dzieła historyczne, np. zwój turecki, list królowej Marysieńki, ceremoniał koronacyjny króla Stanisława Augusta Poniatowskiego z 1764 r. (rozpisane 2 dni przed i w czasie koronacji). Na zakończenie przedstawił kronikę szpitala miejskiego w Olsztynie z roku 1840.

8. Zakończenie posiedzenia.

Po wyczerpaniu porządku obrad Przewodniczący Komisji podziękował wszystkim uczestnikom oraz Dyrektorowi Archiwum Archidiecezji Warmińskiej za udział w obradach i zakończył posiedzenie Komisji Kultury i Edukacji.

Przewodniczący Komisji

/-/ Marek Szter

Protokołowała:

Mirosława Baran-Styczyszyn

**Uchwała Nr 42/161/24
Komisji Kultury i Edukacji
Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 11 marca 2024 r.**

opiniująca projekt uchwały w sprawie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru.

Na podstawie § 31 pkt. 2 Statutu Województwa Warmińsko-Mazurskiego (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2016 r., poz. 4971 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Komisja Kultury i Edukacji pozytywnie zaopiniowała ww. projekt uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Komisji.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Komisji
Kultury i Edukacji

/-/Marek Szter